

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව / இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம் / Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු පන්තික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2000 අගෝස්තු
 கல்வியியல் பொதுத் தராதரப்பத்திர(உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2000 ஓகஸ்ட்
 General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2000

සංයුක්ත ගණිතය I
 இணைந்த கணிதம் I
 Combined Mathematics I

10	
S	I

පැය තුනයි / மூன்று மணித்தியாலம் / Three hours

ප්‍රශ්න හයකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (අ) α හා β යනු $x^2 - px + q = 0$ සමීකරණයේ මූල වේ. $\alpha(\alpha + \beta)$ හා $\beta(\alpha + \beta)$ මූල වන සමීකරණය සොයන්න.

(ආ) $f(x, y) = 2x^2 + \lambda xy + 3y^2 - 5y - 2$ ප්‍රකාශනය රේඛීය සාධක දෙකක ගුණිතයක් ලෙස ලිවිය හැකි වීම සඳහා λ හි අගයයන් සොයන්න.

(ඇ) $\frac{2x^3 - x + 3}{x(x-1)^2}$ හිත්ත භාග ඇසුරෙන් ප්‍රකාශ කරන්න.

- (අ) n ඕනෑම ධන නිඛිලයක් සඳහා

$$u_n = 1.n + 2.(n-1) + \dots + (n-1).2 + n.1 \text{ යයි ගනිමු.}$$

ගණිත අනුහත මූලධර්මය මගින් $u_n = \frac{1}{6} n(n+1)(n+2)$ බව සාධනය කරන්න.

n ඕනෑම ධන නිඛිලයක් සඳහා $\frac{1}{u_n} = v_n - v_{n+1}$ වන ඇසුරින් v_n සොයන්න.

ඒ නමින් හෝ අන් ඇසුරකින් හෝ

$$\sum_{r=1}^n \frac{1}{u_r} = \frac{3}{2} - \frac{3}{(n+1)(n+2)} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{u_n}$ හි අගය අපේක්ෂා කරන්න.

- (ආ) $(1+kx)^{10} = a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_{10}x^{10}$, $x \in \mathbb{R}$, යයි ගනිමු; මෙහි $a_2 = \frac{20}{9}$ හා k යනු ධන නියතයකි.

k හි අගය සොයන්න.

$$a_1 + a_3 + a_5 + a_7 + a_9 = \frac{11^{10} - 7^{10}}{2 \cdot 9^{10}} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$a_0 + a_2 + a_4 + a_6 + a_8 + a_{10}$ හි අගය අපේක්ෂා කරන්න.

3. (අ) $\frac{(-1+i)^3}{(1+i)^4}$ සංකීර්ණ සංඛ්‍යාවේ මාපාංකය සහ විස්තාරය විවිධ ලෙස සොයන්න.

(ආ) P_1 හා P_2 ලක්ෂ්‍යයන් ආගන්ධි සටහනේ පිළිවෙළින් z_1 හා z_2 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරයි. ආගන්ධි සටහනේ $z_1 + z_2$ සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව නිරූපණය කරන ලක්ෂ්‍යයේ පිහිටීම ලබාගැනීමට ජ්‍යාමිතික නිර්මාණයක් සපයන්න.

$z_1 = \frac{1+i}{1-i}$ හා $z_2 = \frac{\sqrt{2}}{1-i}$ සංකීර්ණ සංඛ්‍යා ආගන්ධි සටහනේ ලකුණු කරන්න. ඉහත ප්‍රතිඵලය භාවිතයෙන් $z_1 + z_2$ හි පිහිටීම සොයන්න.

$\tan \frac{\pi}{8} = \sqrt{2} - 1$ බව අපෝහනය කරන්න.

4. (අ) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos^2(2 \sin x)}{1 - \cos 2x}$ අගයන්න.

(ආ) $y = e^{k \sin^{-1} x}$ නම් $\frac{dy}{dx} \sqrt{1-x^2} = ky$ බව පෙන්වන්න; මෙහි k යනු නියතයකි.

$x = \frac{1}{2}$ විට $\frac{dy}{dx}$ සොයන්න.

(ඇ) A , B හා C නගර තුනක්, $\widehat{ABC} = \frac{\pi}{2}$, $AB = 15$ km හා $BC = 50$ km වන අයුරින්, AB හා BC යුද්ධ මාර්ග දෙකකින් සම්බන්ධ කර ඇත. A නගරය, BC මාර්ගයේ D නම් ජ්‍යාමිතික සම්බන්ධ කරමින්, තවත් යුද්ධ මාර්ගයක් තැනීමට යෝජිත ව්‍යාපෘතියක් ඇත. මෝටර් රථයක් සඳහා DC කොටස මත 50 km h^{-1} ක හා AD යෝජිත මාර්ගය මත 40 km h^{-1} ක උපරිම වේගයන්ට අවසර ඇත.

A නගරයේ සිට x km දුරින් D පිහිටා ඇත්නම්, අවසර ඇති උපරිම වේගයන්ගෙන් මෝටර් රථය ගමන් කරනු ලබන්නේ යයි උපකල්පනය කරමින්, D නගරය A සිට C තෙක් මෝටර් රථයක් ගමන් කිරීමට ගන්නා ලද සම්පූර්ණ කාලය $T(x)$, පෑය වලින් සොයන්න.

0 සිට 50 km තෙක් x වැඩිවන විට $\frac{dT}{dx}$ හි ලකුණ පරීක්ෂා කරන්න.

A සිට C තෙක් කෙටිම කාලයකින් ගමන් සම්පූර්ණ කිරීමට මෝටර් රථයකට භූනිවන අයුරින් D සඳහා වඩා සුදුසු ම ජ්‍යාමිතික සොයන්න.

5. (අ) සුදුසු ආදේශයක් උපයෝගී කර ගනිමින්

$$\int_1^8 \frac{1}{\left(x^{\frac{4}{3}} + x^{\frac{2}{3}}\right)} dx$$

(ආ) $I = \int_0^{\pi} e^{-2x} \cos x \, dx$ හා $J = \int_0^{\pi} e^{-2x} \sin x \, dx$ යයි ගනිමු.

කොටස් වශයෙන් අනුකූලතා ක්‍රමය උපයෝගී කර ගනිමින් $I = 2J$ හා $J = 1 + e^{-2\pi} - 2I$ බව පෙන්වන්න.

ඒ නයින් I හා J හි අගයයන් ලබාගන්න.

(ඇ) $\int \frac{x^2 - 5x}{(x-1)(x+1)^2} dx$ සොයන්න.

6. x හා y අක්ෂ මත පිළිවෙළින් a හා b අන්තඃස්ථි සාදනු ලබන සරල රේඛාවේ සමීකරණය ලබා ගන්න.

$\frac{x}{h} + \frac{y}{k} = 1$ මගින් දෙනු ලබන l , අවල සරල රේඛාවක් x හා y අක්ෂ පිළිවෙළින් A හා B ලක්ෂ්‍යවල දී හමු වේ. l රේඛාවට ලම්බ l' නම් සරල රේඛාවක් x හා y අක්ෂ පිළිවෙළින් P හා Q ලක්ෂ්‍යවල දී හමු වේ. AQ හා BP සරල රේඛාවල ඡේදන ලක්ෂ්‍යය, (h, k) ලක්ෂ්‍යය රහිත $x^2 + y^2 - hx - ky = 0$ වෘත්තය මත පිහිටන බව පෙන්වන්න.

7. $x^2 + y^2 + 2g_1x + 2f_1y + c_1 = 0$ හා $x^2 + y^2 + 2g_2x + 2f_2y + c_2 = 0$ මගින් දෙනු ලබන වෘත්ත දෙක ප්‍රලම්බව ඡේදනය වේ නම් එවිට $2g_1g_2 + 2f_1f_2 = c_1 + c_2$ බව පෙන්වන්න.

x -අක්ෂය මත කේන්ද්‍රය පිහිටි S වෘත්තයක් $x^2 + y^2 - 8x - 6y + 21 = 0$ මගින් දෙනු ලබන S' වෘත්තය ප්‍රලම්බව ඡේදනය කරනු ලබන අතර $x^2 + y^2 + 4x + 6y + 9 = 0$ මගින් දෙනු ලබන S'' වෘත්තය ස්පර්ශ කරනු ලැබේ.

එකක් S' වෘත්තය බාහිර ව ස්පර්ශ කරන ලෙස ද අනෙක S'' වෘත්තය අභ්‍යන්තර ව ස්පර්ශ කරන ලෙස ද වූ එවැනි වෘත්ත දෙකක් S ට ඇති බව පෙන්වන්න.

මෙම වෘත්ත දෙකෙහි සමීකරණ සොයන්න.

8. (අ) $n \in \mathbb{Z}, \theta \neq n\pi$ හෝ $2n\pi - \frac{\pi}{2}$ සඳහා $\frac{1 + \cos \theta + \sin \theta}{1 - \cos \theta + \sin \theta} = \frac{1 + \cos \theta}{\sin \theta}$ බව පෙන්වන්න.

(ආ) පියවු කාන්තවික x සඳහා

$$8(\cos^6 x + \sin^6 x) = 5 + 3 \cos 4x \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

ඒ නයින් හෝ අන් ක්‍රමයකින් හෝ $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ සඳහා $y = \cos^6 x + \sin^6 x$ හි ප්‍රස්ථාරය දළ සටහන් කරන්න.

$$-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2} \text{ තුළ } \cos^6 x + \sin^6 x = k \text{ සමීකරණයට}$$

- (i) විසඳුම් නොමැති වීම
- (ii) විසඳුම් දෙකක් පමණක් තිබීම
- (iii) විසඳුම් තුනක් පමණක් තිබීම
- (iv) විසඳුම් හතරක් පමණක් තිබීම

සඳහා k හි අගය හෝ අගය පරාසය සොයන්න.

9. (අ) $0 \leq x \leq 2\pi$ සඳහා $4 \sin^2 x + 12 \sin x \cos x - \cos^2 x + 5 = 0$ සමීකරණය විසඳන්න.

(ආ) ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සයින් නියමය හා කෝසයින් නියමය ප්‍රකාශ කරන්න.

$\frac{b+c}{2k-1} = \frac{c+a}{2k} = \frac{a+b}{2k+1}$ බව දී ඇත; මෙහි k යනු 2 ට වඩා වැඩි එකේන් 4 ට සමාන නොවන දෙන ලද නිඛිලයක් ද, a, b, c යනු ABC ත්‍රිකෝණයක, සුපුරුදු අංකනයෙන්, පාද ද, වේ.

$$\frac{\sin A}{k+1} = \frac{\sin B}{k} = \frac{\sin C}{k-1} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$k \text{ අසුරෙන් } \cos A \text{ ද ලබාගෙන } \frac{\cos A}{(k-4)(k+1)} = \frac{\cos B}{k^2+2} = \frac{\cos C}{(k+4)(k-1)} \text{ බව පෙන්වන්න; මෙහි } A, B,$$

C ට සුපුරුදු කෝණ ඇත.